

Jens Refslund Poulsen (1977–2025) in memoriam

Rasmus Gottschalck, Anne Bisgaard Vase, Florian Wöller (med tak til Ole Thomsen)

D. 19. juli 2025 døde vores ven, studiekammerat og fagfælle Jens Refslund Poulsen, 47 år gammel, efter at være blevet ramt af en aggressiv kræftsygdom i hjernen. Jens' begravelse d. 30. juli fra Københavns Domkirke, overværet af mindst 800 fremmødte, blev et tydeligt vidnesbyrd om den store betydning, Jens havde for mange mennesker, og om de mange roller han nåede og formåede at spille i sit alt for korte liv. Jens' pludselige bortgang har hensat mange i en tilstand af ikke blot sorg, men også uvirkelighed, for ingen havde forestillet sig, at denne altid livsglade, positive og initiativrige mand pludseligt kunne forsvinde.

Student i Aarhus

Jens begyndte på Klassisk Filologi i Aarhus i 1997 på det daværende Institut for Oldtids- og Middelalderforskning – eller O&M, som vi studerende altid kaldte det. Her var et levende studiemiljø med mange antikinteresserede fra Jylland og Fyn. Jens selv var klassisksproglig student fra Holstebro Gymnasium, hvor han havde haft Finn Lyngholm Christensen i latin. Jens lagde ikke skjul på, at Finn havde været en vigtig inspirationskilde for ham, men heller ikke, at han interesserede sig for mange andre fag end de klassiske, f.eks. historie og tysk – ja, faktisk alle fagene i 3.g. Heldigvis valgte Jens Klassisk Filologi.

På studiet i Aarhus gjorde Jens' interesse for de klassiske sprog, hans vindende væsen og herlige humor ham hurtigt til en afholdt person, både hos medstuderende, undervisere og sekretærer. Jens var en nysgerrig, dygtig og pligtopfyldende studerende, der interesserede sig bredt for både de græske og romerske tekster og for antikken generelt. I den første sommerferie kørte han 24 timer i bus for at se Rom – “nu er jeg her endelig”, skrev han begejstret hjem på et kort – og det følgende år tilbragte han med to medstuderende 14 dage på Kos med udflugt til Bodrum for at besøge de danske udgravninger af Mausoleet i Halikarnassos samt ture op og ned ad Tyrkiets vestkyst. I løbet af sin studietid benyttede Jens enhver mulighed for at komme til Italien og Grækenland, hvilket bl.a. kom til at inkludere et 6-måneders Erasmus-ophold ved La Sapienza i Rom, to studieture samt når han ellers så sit snit til at komme afsted.

Efterhånden gik hans generelle interesse for antikken mere og mere i litterær retning og kan nok bedst karakteriseres som den humanistiske ånd, som de klassiske tekster udtrykker. Det vidner hans skriftlige produktioner i studietiden om, først et vellykket bachelorprojekt om Senecas *Thyestes*, senere et lige så vellykket og meget vanskeligt speciale om antik metafor-teori. Alle Jens' eksaminer gik i øvrigt godt, hvis ikke mere end godt.

Ret hurtigt i studietiden begyndte Jens også at vise interesse for noget, der bestemt ikke er almindeligt blandt filologer, men som helt tydeligt var første skridt på vejen i noget, der senere skulle blive en administrativ karriere. Jens blev studievejleder. For Jens var det dog ikke blot et studiejob for at tjene nogle penge, men en måde hvorpå han kunne følge med i de administrative diskussioner, der foregik på instituttet og enga-

gere sig i den organisation, som han var en del af. Hvad mange andre filologer er flygtet fra – administration og organisation – omfavnede Jens fra begyndelsen. Samtidigt fulgte han levende med i den fagpolitiske situation i gymnasiet og lagde ikke skjul på, at han gerne ville være gymnasielærer.

I kraft af sin rolle som studievejleder, sit faglige og sociale engagement og sit i øvrigt aldrig svigtende humør blev Jens en slags omdrejningspunkt for det klassiske studiemiljø i Aarhus. På den måde var han gennem hele sin studietid med til at gøre et godt studiemiljø endnu bedre. Det var også med Jens som en vigtig drivkraft, at de studerende i de klassiske fag i Aarhus – inspireret af den klassiske studenterforening *Phrontisterium* i København – sammen organiserede to konferencer, i 2001 én med titlen *Sokratesbilleder*, i 2002 en anden med titlen *Klassisk Filologi i Danmark*. Trods sit faglige og sociale engagement, var Jens dog aldrig en selvhævdende person og på ingen måde et konkurrencemenneske. Tværtimod fulgte han nysgerrigt med i, hvad andre studerende interesserede sig for og var ikke bange for at udtrykke sin beundring for andres faglighed og for selvironisk at indrømme, når der var områder inden for antikken han ikke vidste noget om. Hvad andre forsøgte at skjule, sagde han ligeud, og hans naturlighed var med til at gøre ham meget afholdt.

Eftersom Jens var en af dem, der kom på instituttet hver dag for at studere, lærte vi også snart hans finurligheder at kende. Her skal især nævnes hans store interesse for den danske kongefamilie, hvis gøren og laden han fulgte tæt, og han kunne opregne de europæiske kongefamiliers indviklede genealogier på fingerspidserne. Vi var nogle, der undrede os lidt over denne interesse – for ikke at sige passion – men sådan var Jens. Legendarisk var det, da han til en karnevalsfest på instituttet mødte op udklædt som arveprins Knuds datter, prinsesse Elisabeth, og spillede rollen det meste af aftenen. Desuden må nævnes hans voldsomme trang til kage, der ikke mindst kom til udtryk, når der var sønderjysk kagebord i Statsbibliotekets kantine. Bag hans diverse finurligheder lå en oprigtig fædrelandskærlighed, og når andre drømte sig for meget væk til de mere eksotiske himmelstrøg, tøvede han ikke med at påpege kvaliteterne ved det danske land. Jens var både kosmopolit og lokalpatriot.

Gymnasielærer i København

Efter endt studietid kunne Jens let være slået ind på en forskerkarriere, men han ville hellere afprøve gymnasiet, og i 2005 blev han ansat på det daværende Østre Borgerdyd Gymnasium, i dag lagt sammen med Metropolitanskolen til Gefion Gymnasium. Ikke overraskende blev Jens snart en afholdt lærer og kollega, og i 10 år holdt han med sine fagkolleger den klassiske fane højt på skolen. Ved siden af undervisningen fortsatte han sine interesser for administration og organisation. Hurtigt efter sin ansættelse blev han studievejleder og snart også indvalgt som lærerrepræsentant i skolens bestyrelse. Og som om det ikke var nok, engagerede han sig også fagpolitisk i Klassikerforeningen, som han i 2010 - 2012 var formand for. Jens var en synlig formand, der opmærksomt fulgte de klassiske fag i Danmark og bravt forsvarede dem i aviserne, engang sågar i en åben TV-duel, og altid med fornuft og gode argumenter. Desuden gjorde han noget ingen havde tænkt på eller turdet gøre før: Sammen med Brian Andreasen skrev han en grundbog til oldtidskundskab, *Paideia*, selv om oldtidskundskab indtil da havde udmærket sig ved ikke at have nogen grundbog, fordi fokus skulle være på de antikke tekster selv. Men som Jens pragmatisk forklarede, så giver bogen blot den nødvendige baggrundsviden for at forstå teksterne, og eleverne slipper for lærernes stabler af udleverede kopier. *Paideia* er et fint udtryk for begge forfatteres faglighed, interesse for formidling af de klassiske fag og fornuftsorienterede vilje til fornyelse.

Gymnasieengagementet fik ikke Jens' humoristiske sans til at forsvinde. Selvironisk fortalte han om, hvordan hans københavnske elever engang havde påpeget hans vestjyske udtale af "sortfigursvaser" (med åbent o), og da Østre Borgerdyd og Metropolitanskolen blev lagt sammen, og der skulle afholdes 'bryllup', var Jens ikke bleg for at spille bruden.

Undervisningsministeriet

I 2012 blev Jens Børne- og Undervisningsministeriets fagkonsulent i latin, græsk, oldtidskundskab og almen sprogforståelse og fortsatte i denne egenskab sin indsats for de klassiske fags udvikling. Det lå Jens stærkt på sinde, at de klassiske fag skulle opleves som relevante for gymnasieeleverne, og med Jens som fagkonsulent blev der således

iværksat en række udviklingsinitiativer, herunder om innovative kompetencer i de klassiske fag, om de klassiske sprogs didaktik og om almen sprogforståelse.

I 2015 udløb Jens' periode som fagkonsulent, men modsat tidligere fagkonsulenter vendte han ikke tilbage til gymnasiet. Hans administrative side havde nu taget over og i stedet blev han chefkonsulent i Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (STUK). Her nød han bl.a. respekt for sin tid som gymnasielærer. Han vidste faktisk, hvad det var han administrerede. I sin tid som chefkonsulent var Jens i forbindelse med gymnasierformen i 2017 en af ministeriets hovedkræfter bag udarbejdelsen af styredokumenterne, herunder uddannelsesbekendtgørelser og alle fags læreplaner. Han formåede her at finde en forbilledlig balance mellem embedsmandens neutralitet og professionalisme på den ene side og et stærkt engagement i de gymnasiale uddannelser på den anden. Efter nogle år som chefkonsulent avancerede han ydeligere til kontorchef i gymnasiekontoret i STUK og blev i kraft af sin fornuft, sin menneskekundskab, sit præcise sprog og sin politiske tæft straks en afholdt kontorchef, både internt i ministeriet og eksternt i hele gymnasiesektoren. Jens udviste som kontorchef en formidabel arbejdsiver, men trods travlhed stod hans dør altid åben for gymnasiekontorets medarbejdere, og han bevarede en imponerende ro og et venligt væsen, selv i pressede situationer. Desuden insisterede han på, at STUK skulle være et sted med ånd og dannelse og ikke blot en bureaukratisk lovforvaltning uden blik for ungdomsuddannelsernes overordnede formål. Derfor indførte han blandt andet hver torsdag frivillig morgensang for alle styrelsens medarbejdere, noget der blev et stort tilløbsstykke for medarbejdere på tværs af styrelsens kontorer. Men i 2022 var det nok. I stedet for at gøre som de fleste andre ville have gjort, forsøge at avancere yderligere på karrierestigen, gjorde han det modsatte. Han sagde op. I stedet begyndte han at studere teologi med det erklærede mål at blive præst. Det siger noget om, at man i STUK havde haft en kontorchef, der ikke var helt som de andre.

Student og studieadjunkt på Det Teologiske Fakultet i København

Teologistudiet var ikke en ny idé, men en gammel drøm, som Jens allerede havde luftet i studietiden og som nu efter mange år blev realiseret. Jens finansierede sin drøm ved at søge og få den ledige stilling som studieadjunkt i latin på Det Teologiske Fakultet på Københavns Universitet. Således blev Jens studerende og underviser samme sted.

Dermed var han tilbage som både studerende og klassikerlærer, og selvfølgelig blev han hos teologerne straks en afholdt lærer og kollega.

Som underviser på Teologi satte Jens næsten fra første dag fokus på et omfattende pædagogisk-didaktisk program og begyndte at omforme latinundervisningen fra primært at være et grammatikkursus, der skulle forberede de studerende til det følgende års græskkursus, til at være en integreret del af teologistudiet. I bedste humanistiske ånd inddrog han teologiske tekster i latinundervisningen, som bidrog til at belyse teologi- og kristendomshistorien fra det 1. til det 16. århundrede, fra Tertullian til Thomas fra Aquino og fra Petronius til Martin Luther. De studerende blev med andre ord taget i hånden af Jens og ledt kyndigt igennem det, som han selv beskrev som "en verden af fortælling, sprog, historie, tekster og eksistens." Denne verden rakte ud over lokalerne på KUA. Sammen med kolleger fra Afdeling for Kirkehistorie tog Jens sine studerende med på ekskursioner og studieture, sidste gang til Rom i vinteren 2025. Tyngdepunktet for turen blev hurtigt fundet: mødet mellem den antikke og den kristne kultur. Uforglemmelig var således en dag, der begyndte på Forum Romanum og sluttede i kirken Santi Cosma e Damiano, et monument der forener begge disse kulturer og verdener: Rom og Jerusalem – Castor og Pollux på den ene side, Petrus og Paulus på den anden.

At det latinske sprog, dets systematik og stringens både er en berigelse i sig selv og samtidig udvider den teologiske erkendelse var et emne, som kollegerne i teologi kunne vende med Jens i lange og underholdende diskussioner. Hans synspunkt var her helt klart: sprog er erkendelse, og jo klarere den filologiske analyse er, desto tydeligere erkendes virkeligheden, både den dennesidige og den hinsidige. "[...] dét at være blevet budt inden for på Det Teologiske Fakultet som latinunderviser [føles] faktisk som at være kommet hjem igen", skrev Jens i en artikel, der præsenterer dette humanistisk-teologiske program.¹ Som kolleger blev vi beriget igen og igen af Jens' hjemkomst, hans dybe interesse for faget, for filologiske klarheder og teologiske gåder, og i lige så stor grad af hans interesse for de mennesker, han arbejdede sammen med. Jens' aftryk på Det Teologiske Fakultet er stort, ikke mindst i form af de studieorganisatoriske

1. I Det Teologiske Fakultets semesterblad: *TEOL Information*, nr. 69, februar 2024, "Ord for ord. Derfor har teologien brug for filologien" pp. 30– 33: <https://tidsskrift.dk/teolinformation/article/view/142984/186666>

reformer, han satte i gang – så stort, at hans virke på Teologi synes væsentligt længere end det faktisk var.

Jens har spillet en vigtig rolle for de klassiske fag i Danmark, både som underviser, som fagpolitiker og som administrator, og afslutningsvis også for det teologiske studium. Ingen tvivl om, at en markant filolog og betydningsfuld fremtidig teolog er gået bort. Det er til stor sorg, selvfølgelig især for hans mand, Lasse, for Jens' forældre og øvrige familie, men også for os venner og kolleger. For os vil Jens' fornuftsstyrede faglighed, hans store interesse for både det filologiske og teologiske samt hans aldrig svigtende livsoptimisme og humor altid være en strømpil.

Ære være Jens' minde